

(12)

CERERE DE BREVET DE INVENȚIE

(21) Nr. cerere: **a 2009 00467**

(22) Data de depozit: **19.06.2009**

(41) Data publicării cererii:
29.11.2012 BOPI nr. **11/2012**

(71) Solicitant:
• **TEHNOMAG S.A., BD MUNCII NR. 18,**
CLUJ-NAPOCA, CJ, RO

(72) Inventatori:
• **VASIU IOAN RADU, BD.NICOLAE**
TITULESCU NR.147, AP.37,
CLUJ- NAPOCA, CJ, RO;
• **CĂTUNEAU TIBERIU, STR. ARIEȘULUI**
NR.31, AP.19, CLUJ-NAPOCA, CJ, RO;
• **GNANDT FRANCISC, STR. TULCEA**
NR. 26, AP. 19, CLUJ-NAPOCA, CJ, RO

(54) PROCEDEU ȘI DISPOZITIV DE METALIZARE ȘI ECRUISARE

(57) Rezumat:

Invenția se referă la un procedeu și la un dispozitiv de metalizare prin pulverizare cu flacără și ecrusare prin împroșcare cu particule, procedeul permitând înlocuirea oțelurilor din care sunt fabricate piesele lungi, de tip ax, cu oțeluri având caracteristici mecanice inferioare, și durificarea acestora numai în zonele supuse uzurii, ceea ce duce la micșorarea costurilor de producție prin eliminarea tratamentelor termice de suprafață, energofage și poluante. Procedeul conform invenției constă în aceea că atât pregătirea suprafețelor pesei de durificat, depunerea pulberii de metalizare, precum și durificarea prin ecrusare se realizează în cadrul unei singure instalații, cu ajutorul același dispozitiv de pulverizare/împroșcare, prin separarea în mod corespunzător a circuitelor de alimentare și printr-un control precis al parametrilor de proces. Dispozitivul conform invenției este de tip combinat, între un dispozitiv de pulverizare termică cu pulbere în flacără de combustie, și unul de sablare de ecrusare prin împroșcare cu aer comprimat a particulelor, cu control strict al parametrilor procesului, aerul comprimat antrenând particulele de sablare/ ecrusare din rezervorul (5) de particule, care trec mai departe printr-un canal (1) central, proiectând particulele pe suprafața substratului, iar la operația de metalizare prin pulverizare termică, aerul comprimat

generat de un compresor (3) antrenează pulberea dintr-un rezervor (6), trecând mai departe prin canalul (1) central al dispozitivului (8) de pulverizare/împroșcare, unde se întâlnesc cu gazele de combustie care trec prin niște canale (II), pulberea fiind topită și depusă pe substrat prin pulverizare, în timp ce prin alte canale (III) circulă un curent de aer comprimat, pentru răcirea dispozitivului.

Revendicări: 2

Figuri: 2

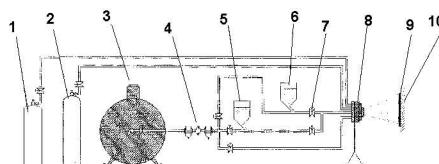

Fig. 1

Cu începere de la data publicării cererii de brevet, cererea asigură, în mod provizoriu, solicitantului, protecția conferită potrivit dispozițiilor art.32 din Legea nr.64/1991, cu excepția cazurilor în care cererea de brevet de invenție a fost respinsă, retrasă sau considerată ca fiind retrasă. Întinderea protecției conferite de cererea de brevet de invenție este determinată de revendicările conținute în cererea publicată în conformitate cu art.23 alin.(1) - (3).

PROCEDEU SI DISPOZITIV DE METALIZARE SI ECRUISARE

12

Descriere

Invenția se referă la un procedeu și dispozitiv de metalizare prin pulverizare cu flacara și ecrusare prin improscare cu particule, ce permite înlocuirea otelurilor carbon și a celor slab aliate, cu oteluri având caracteristici inferioare, eliminarea tratamentelor termice de suprafață (energofage și poluante) și reducerea prețului de cost.

Piese lungi de tip ax solicitate la uzură doar în anumite zone, pot fi executate din materiale mai ieftine, având rezistență la uzură inferioară, urmand ca zonele solicitate să fie acoperite prin metalizare cu pulberi metalice durificabile, iar stratul depus să fie durificat prin ecrusare, și anume prin improscare controlată cu particule. Acest procedeu se poate utiliza și la reconditionarea pieselor uzate.

Procedeul actual de metalizare și durificare prin ecrusare, începe cu pregătirea suprafeței ce trebuie acoperita prin metalizare. Aceasta operație se executa într-o instalație de sablare unde suprafețele respective sunt improscate cu particule, atât pentru curătare de impurități, cât și pentru a obține o anumita rugozitate necesară aderării stratului metalizat.

Metalizarea este un proces ce constă în pulverizarea unui material topit pe o suprafață pentru a obține o acoperire. Materialul sub formă de pulbere este topit într-o flacără (oxiacetilenică sau alt combustibil) pentru a forma un spray fin. Cand spray-ul ajunge la suprafața pregătită a materialului substrat, picaturile fine topite se solidifică rapid. Moleculele aderă mecanic și din acest motiv, stratul obținut trebuie supus unui tratament termic pentru eliminarea porozității. Uneori este nevoie și de o rectificare plană a suprafeței metalizate.

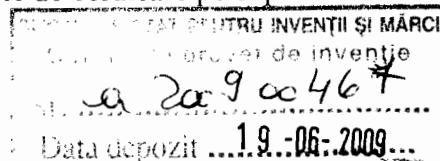
Urmează operația de ecrusare pentru durificarea stratului depus prin metalizare, improscând particulele de sablare cu ajutorul aerului comprimat spre piesa care trebuie tratată. Impactul acestor particule produce o deformare plastică locală a materialului, iar stratul de la suprafață rămâne tensionat prin comprimare. În timpul funcționării, în piesă apar solicitări de întindere, iar rezultanta solicitărilor va fi nula, sau aproape nula, ceea ce duce la creșterea duratăi de viață a pieselor ecrusate. Modificarea de structură prin ecrusare produce importante modificări ale proprietăților materialului: rezistență la rupere, limita de curgere și duritatea cresc iar alungirea se micsorează, deci prin ecrusare materialele se întăresc, devin mai rezistente, mai dure, mai puțin plastice.

Procedeul, conform inventiei. constă în aceea că atât pregătirea suprafețelor piesei de durificat, cât și depunerea pulberii prin metalizare, precum și durificarea stratului depus prin sablare de ecrusare se realizează în cadrul aceleiasi instalații, cu ajutorul aceluiași dispozitiv de pulverizare/improscare, separand în mod corespunzător circuitele de alimentare și controlând precis parametrii procesului.

Pentru operația de pregătire a suprafeței ce urmează să fie acoperita prin metalizare, aerul comprimat generat de compresorul (3) din Figura 1, preparat în grupul de filtrare-uscare (4) antrenează prin absorbtie particulele de sablare din rezervorul (5), după care trece prin canalul central (I) Figura 2, al dispozitivului de pulverizare/improscare (8) și proiectează particulele de sablare pe suprafața substratului.

Pentru operația de metalizare prin pulverizare termică, aerul comprimat de la compresorul (3) din Figura 1, antrenează prin absorbtie pulberea din rezervorul (6), după care trece prin canalul central (I) Figura 2, al dispozitivului de pulverizare/improscare (8). În același timp gazele de combustie - acetilena din butelia (1) și oxigenul din butelia (2) – trecând prin canalele (II) Figura 2, ale dispozitivului de pulverizare/improscare (8) intalnesc și topesc jetul de pulbere sosit prin canalul (I), topitura fiind depusă prin pulverizare pe substrat. Pentru racirea duzei (IV) Figura 2, prin canalele (III) circula un curent de aer comprimat.

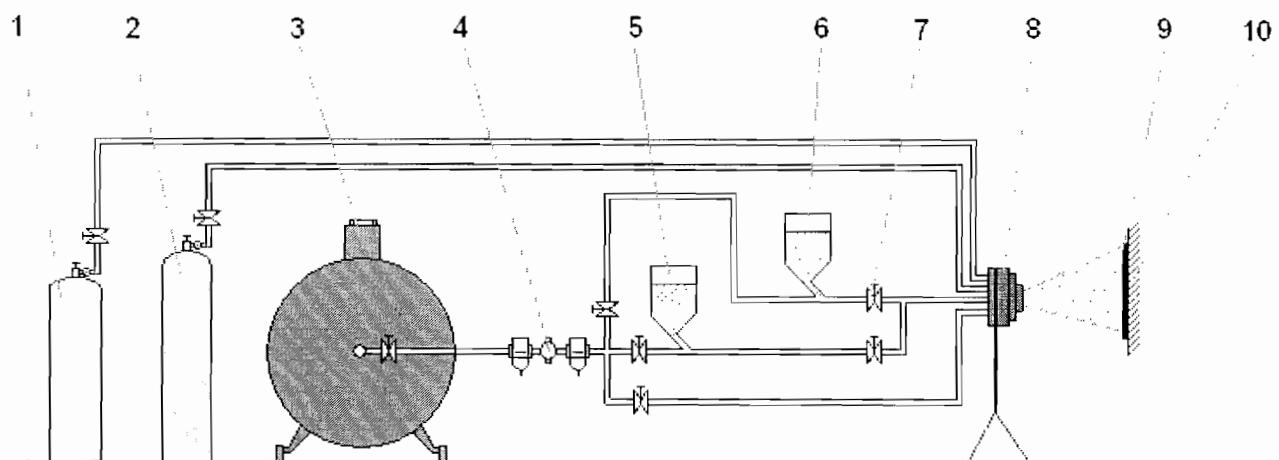
Pentru operația de durificare a suprafeței stratului depus prin metalizare, aerul comprimat generat de compresorul (3) din Figura 1, antrenează prin absorbtie particulele de ecrusare din rezervorul (5), după care trece prin canalul central (I) Figura 2, al dispozitivului de pulverizare/improscare (8) și proiectează particulele de ecrusare pe suprafața metalizată.

Revendicări

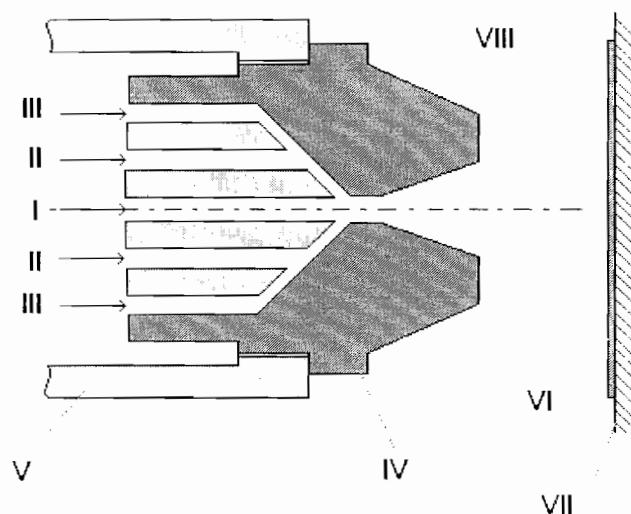
1. **Procedeul** de durificare a suprafetei pieselor de uzura prin metalizare si ecrusare **conform inventiei este caracterizat prin aceea că** atat pregatirea suprafetelor piesei de durificat, cat si depunerea pulberii prin metalizare, precum si durificarea prin ecrusare a stratului depus se realizeaza in cadrul unei singure instalatii (Figura 1), cu ajutorul aceliasi dispozitiv de pulverizare/improscare (Figura 2), separand in mod corespunzator circuitele de alimentare si controland precis parametrii procesului.

2. **Dispozitivul de pulverizare/improscare**, este de tip combinat, intre un dispozitiv de pulverizare termica cu pulbere in flacara de combustie si unul de sablare de ecrusare prin improscare cu aer comprimat a particulelor, cu control strict al parametrilor procesului si **este caracterizat prin aceea că** la operatia de pregatire a suprafetei pentru metalizare si la operatia de ecrusare a stratului metalizat, aerul comprimat antrenand particulele de sablare/ecrusare trece prin canalul central (I) Figura 2, proiectand particulele pe suprafata substratului, iar la operatia de metalizare prin pulverizare termica, aerul comprimat antreneaza pulberea din rezervorul (6), dupa care trece prin canalul central (I) Figura 2, al dispozitivului de pulverizare/improscare (8) si intalneste gazele de combustie ce trec prin canalele (II), iar pulberea este topita si depusa prin pulverizare pe substrat, in timp ce prin canalele (III), circula un curent de aer comprimat pentru racirea dispozitivului.

Fig. 1 Instalatie de metalizare si ecrusisare

1 – Acetilena, propan, butan; 2 – Oxigen; 3 – Compresor de aer; 4 – Grup preparare aer :
5 – Rezervor particule de sablare/ecrusisare; 6 – Rezervor pulbere pentru metalizare; 7 – Robinet de
separare; 8 – Dispozitiv de pulverizare/improscare; 9 – Strat depus prin metalizare; 10 – Piesa de
tratat (metalizat si durificat)

Fig. 2 Dispozitiv de pulverizare/improscare

I – pulbere/particule si agent purtator; II - gaz de combustie (oxigen, acetilena); III - Aer comprimat; IV - duza; V - corp dispozitiv; VI - strat depus; VII – piesa de tratat (durificat);
VIII – jet (pulverizat/improsecat)